



Kaarikulam/akkata barnoota

Casaan kaarikulami/akkatan barnoota ijaarama kaarikulami/ akkata barnoota, tilmaama warqii, boordi barnoota naanno iowa walta'a dursa akkata barnoota, fi tokko tokko baratoota irrati karoora dhunfadhaan irrati kan hundahedha- IEP (yo tahu dandahe). Karooronni tokko tokko baratoota fedhi barnoota isaani guutuf irrati yaadame kan qophaheedha.

Falaasama ijaarama kaarikulami

Ijoole da'iman barumsa barsiisu handhuura handhuura tarsiimo kan tahe falaasama ijaarama kaarikulamiti, biyya keesatti bu'ura sayinsawan kan hordofamu, karoora waligala akkata barnoota dhaloota irraa hanga ijoole umri 5 kan tajaajilu.

Nu ni amanna kaarikulamiin tahu qaba bu'a gudda tilmaami wajjiin kan walsimatu, ogeessa guddina, fi bu'ura walqunamti maati ijaaruf karoora walitti dhiheenya barumsa ijoolle ogeeyyi fedhi ogeyyota kan ibsu, ijollee fi maati isaani.

Falaasami ijaarama kaarikulami ni qarqaara karoora kee fi fedhi garee/fedhi misooma ijoolle kan beeksisu guddina barbaachisa kan tahe hojirra olchuu , barreessufi dubisu barachu, herreega, saayinsi, fi hawaasuma.

Ni qulqulleessa quwanno yeroo as ana fi yaadota dursafaman akkaata yaada barnoota— tokko tokko gola issani keesatti ijoleefi barumsi gamachiisa tahu fiwaa umu kan kabajuuf barsiistonni gahe isaani kan tabatan taha.

Ademsi adda tahe kun barsiistota kakasuuf kan hojatame, naannawa qulqullina gudda barumsan kan qabu ijaaruf akka mijahufi, mara caala degarufi carraqi isaani balbala milkaahina barnoota akka banuuf.

Falaasama ijaarama kaarikulami waliin karoora hunda walitti fiduun sirna guutu inni kan guddisu bu'a positiva ijoolle hundaafu, kan of keessa qabu baratoota afaan ingiliffa, ijoolle qama midhamtoota, fi baratoota ol'ana. Odeefanno dabalata falaasama ijaarama kaarikulami irrati WWW.teachingstrategies.com irratti.

Galmi kaarikulami uf keessati ni qabata:

Miira hawasa

1. Miira ofiti fi amaloota ni tohata
 - a. Miirota ni to'ata
 - b. Ni hordofa dangaa fi abdidhaan waa egachu
 - c. Fedhi ufi sirriti kunuunsa
2. walitti dhufeenya gaari ni taasisalle ni tursisale
 - a. walitti dhufeenya nama gayeessa wajjiin ni uuma
 - b. milikata miiratiif deebi ni kenna
 - c. walittwalqunnama hiriyoota isaa wajjiin
 - d. sahiban ni godhata

3. Haala garetin walqarqaarufi gadi bu'ennaan ni hirmaata
 - a. fedhi ofi , kan nama biraas fi walqixuma mirga ni eega
 - b. rakolee waliin jireenyas ni fura

Qaama

1. Dandeetti deemsa ni mul'isa
2. Dandeetti madallii ni mul'isa
3. Dandeetti jabinna motoraa garifi waqindeessu mul'isa
 - a. Ni fayadama harkaafi qubiin
 - b. Ni fayadama Meesha ittiin barreesani fi kaasan

Afaan

1. Afaan xaxaa ni dhagaya inuma ni hubata
 - a. Afaan ni beeka
 - b. Kalattii ni hordafa
2. Yaada fi fedhi ibsuuf afaan ni fayadama
 - a. Jechoota serluga afaan bal'isani ibsan ni fayadama
 - b. Haala ifa taheen ni dubata
 - c. Ni fayadama waliigalte seerluga afaani
 - d. Waye yeroo bira ykn boota bira ni dubata
3. Hasawa madalama fi dandeetti walii galuu biraas ni fayadama
 - a. Walmarii keesatti ni hirmaata
 - b. Walii gala seera afaani ni fayadama

Beekumsa barama

1. Barachuuf agarsiisa itti dhihenya mul'isa
 - a. ni hirmaata akkasumas ni dalaga
 - b. mormuu
 - c. rakoole furu
 - d. ni mul'isa kaka'umsa gad fageenya
 - e. ni agarsiisa yaada keesatti jijiramuu fi waa kalaqu
2. yaadachuu fi walqunamu muxanno
 - a. Addaan bafate irra deebi'e ni waama
 - b. Walqunamti ni godha
3. Ni fayadama dandeetti ramaddi
4. Ni fayadama malatoo fi fakkii waan bira hin jirree tikko bakka busuuf
 - a. Haala fakkiitin ni yaada
 - b. Tapha soshodiramatik keesatti ni hirmaachisa

Dubisuuf barreessu

1. Agarsiisa hubannaa fonologikaali
 - a. Yaadanno addaan baasa fi ni ibsas
 - b. Yaadanno fi dubbi ijoos addaan baasa

- c. Yaadanno fi sarartu tiqofi sagale xixiqo addaan baasa
2. Dandeetti bekumsa tartiiba qube beeksisu
 - a. Addaan baasa fi qubeeles ni mogasa
 - b. Ni fayadama beekumsa sagalee qube
3. Dandeetti beekumsa maxxansuu fi akkaata itti fayadaman ni mul'isa
 - a. Ni fayadamaa fi kitaaba dinqifiifata
 - b. Ni fayadama akkaata itti maxxansan
4. Kitaabafi barreefama biroo ni hubata ammas deebi ni kenna
 - a. Sagalee ol kaase yeroo dubbisu kitabafi barreefama birawal qunamsiisa
 - b. Dandeetti dubbisa tasa ni fayadama
 - c. Seenaa irraa debi'e ni hima
5. Dandeetti akkaata barreefama daddafi ni mul'isa
 - a. Maqaa ni barreessa
 - b. Erga dabarsuuf ni barreessa

Herreega

1. Lakkofsa yaadafi to'annan ni fayadama
 - a. Ni lakkaa'a
 - b. Addaan ni babaasa
 - c. Bay'ina isaani waliin lakkofsa wal qunamsiisa
2. Ni hordofa ni ibsaas wal qunnamti bakkaafi uumama isaani
 - a. Taa'umsa bakkewani ni hubata
 - b. Boca isaani ni hubata
3. Walmadaalsisa fi safariinsa
4. Bekumsa akkaata walitti dhihenya ni mul'isa

sayinsiif teknologiin

1. Dandeetti qorannoo sayinsawa ni fayadama
2. Ni mul'isa bekumsa amala lubbu qabeeyyi
3. Dandeetti wantootafi Meesha qama isaani addaan bafachu ni mul'isa
4. Beekumsa dandetti tah'umsa dachi hubachu ni mul'isa
5. Waa hojachuuf meshawaniif teknologii ni fayadama

Qorannoo hawaasumma

1. waaye ufi beeku ni mul'isa
2. Namoota waliin jiraachufi akkaata itti jiraatan beeku ni mul'isa
3. Namoota beku fi naanawa beeku jijirama walqunname ni hordafa
4. Dandeetti bekumsa gi'ogirafi lafa ni beeka

Artii

1. Artii laalcha ni mul'isa
2. Beekumsa erga sirbatiif akkaata sirba ni mul'isa
3. Yaada ijoo danciifi sochii ni qorata
4. Gochhafi gara haasawaan diramawan ni qorata

Argannaa afaan ingiliffaa

1. Afaan ingiliffaa dhagahuu fi hubachuu irratti jijirama ni mul'isa
2. Jijirama afaan ingiliffaa dubachu ni mul'isa

Tilmaami akkaata umama kaarikulama(gold)

Kayyoo tilmaami

Tilmamiin sadarkkaa dhunfatiin ijoolle xixiqqoof tilmamuuf odeefannoon timaami barbaachisaadha. Casaan haarofni kun barsiisota kan deggaru fi ijoolen hundinu ga'umsa mana barumsaatiif bu'uura barbaachisan ijaruuf kan bu'a buusan muxannoo akkaata barumsa kan jajjabeessu taha.

Dandeetti adda tahe goldiin ni tilmaaman

Tilmaamni kun kan itti xiyyeefatu kaayyoo goldii kudhanan irratti misomaaf barumsaaf(asi olitti kan ibsaman) irratti.

Meeshan ittiin tilmaaman akkamitti kennama?

Hojattoonni daree barumsa yeroo booda ijoolle dhunfadhaan ni laalan, garuu laaluuf tajjabiif ta'umsa gareen tahun ni mala.

Odeefannoon tilmaami akkamitti mati wajjiin bu'arra oola?

Hojattoonni daree barumsa ijoolle cufaafu galmeewwan ni qabatani fi akkaata keenninsa dandetti ni xumuran. Barsiisan bu'a hiikun sochi guyarraa guyaratti karoora bafachun fi fedhi tikko tokko baratoota murteessun ni fayadama. Waggatti yeroo lama barsiisonni daree matii waliin walgahi ni godhan. Ripportiin walgahii irratti kennamu gareewwan asiin olitti ibsaman guddina ijoolle keessani ni ibsa.

Hirmaanna maatiwani

Walgahii irratti , dawanna mana, fi walqunamti guyarraa guyaratti hojattoonni daree ijoolle isaani manatti hojii fi amala mul'isan matirraa odefannoo ni barbaadan. Odefannoon matirraa walitti qabame yeroo tilmaami dalagarra ni oola.

Tilmaammi biraa

IGDI dhaan qorannoon wagga barnoota keessatti baratoota hundaafu yeroo said kennama. Qorannoon baratoonni dandeetti dubbisu haala barbaachisuun foyessa akka jiran ni murteessa.